

prima instanță: V. Muntean
instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova și A. Gavrilița

dosarul nr. 2ra-1356/16

Î N C H E I E R E

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Judecătorii:

Valeriu Doagă

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tulba Nicolai împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, prin care s-a respins apelul declarat de Tulba Nicolai, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a cererii de chemare în judecată

c o n s t a t ă :

La 22 octombrie 2014 Tulba Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată Tulba Nicolai a indicat că la 15 august 2007 a avut loc accident rutier la intersecția străzilor Mihai Viteazul și Albișoara din mun. Chișinău cu implicarea automobilului condus de el de model „MAN” numărul de înmatriculare GE AL 427 cu remorca de model „Van Hall” numărul de înmatriculare GE AA 554 și automobilul de model „Mercedes 200” numărul de înmatriculare C AE 090 condus de Axentieva Ecaterina.

Accidentul rutier s-a soldat cu deteriorarea mijloacelor de transport.

Procuratura mun. Chișinău prin ordonanța din 24 august 2007 a refuzat pornirea urmăririi penale și a pornit proces contravențional în privința sa în baza art. 124 alin. (2) Codul cu privire la contravențiile administrative și a trimis cazul în instanța de judecată.

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău prin decizia din 11 noiembrie 2008 l-a recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută la art. 124 alin. (2) Codul cu privire la contravențiile administrative, însă a clasat cazul în legătură cu expirarea termenul de prescripție.

A contestat cu recurs decizia Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2008.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 14 aprilie 2009 a casat decizia primei instanțe și a trimis pricina la rejudecare.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 26 decembrie 2011 procedura contravențională intentată în privința lui în baza art. 124 alin. (2) Codul cu privire la contravențiile administrative a fost încetată în legătură cu lipsa faptului contravenției.

Curtea de Apel Chișinău a admis recursul declarat de Axentieva Ecaterina, a casat hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 26 decembrie 2011 și a trimis cauza la rejudecare în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 15 martie 2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013, a fost încetat procesul contravențional din lipsa faptului contravenției.

La examinarea cauzei contravenționale a suportat cheltuieli pentru beneficierea asistenței juridice acordate de avocat, pentru efectuarea expertizei auto-tehnice, transport și altele.

În urma acțiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor de judecată i-a fost cauzat prejudiciu moral, exprimat prin suferințe fizice și psihice.

În legătură cu intentarea procedurii contravenționale a fost nevoit să se concedieze de la locul de muncă bine plătit, fiind necesară prezența sa la ședințele de judecată și privat de dreptul de a munci mai mult de 6 ani.

Cere Tulba Nicolai încasarea din contul Ministerului Justiției în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 12 531 lei, prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 15000 lei (f.d. 1-3).

Prin încheierea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 20 ianuarie 2015 s-a antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Patrulare (f.d. 50).

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 17 februarie 2015 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Tulba Nicolai (f.d. 63, 66-70).

La 26 februarie 2015 Tulba Nicolai a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 17 februarie 2015 (f.d. 72-73).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 25 noiembrie 2015 a admis apelul declarat de Tulba Nicolai.

A casat integral hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 17 februarie 2015 și a emis o nouă hotărîre prin care:

A admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tulba Nicolai.

A încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Tulba Nicolai prejudiciul material în mărime de 13 531 lei, prejudiciul moral în mărime de 3 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 1 500 lei.

În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 92-97).

În motivarea soluției instanța de apel a indicat că la 15 august 2007 a avut loc accident rutier la intersecția străzilor Mihai Viteazul și Albișoara din mun. Chișinău cu implicarea automobilului de model „MAN” numărul de înmatriculare GE AL 427 cu remorca de model „Van Hall” numărul de înmatriculare GE AA 554 condus de Tulba Nicolai și automobilul de model „Mercedes 200” numărul de înmatriculare C AE 090 condus de Axentieva Ecaterina.

Procuratura mun. Chișinău prin ordonanța din 24 august 2007 a refuzat pornirea urmăririi penale și a pornit proces contravențional în baza art. 124 Codul contravențional.

Prin decizia Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2008 Tulba Nicolai a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută la art. 124 alin. (2) Codul cu privire la contravențiile administrative, însă a fost clasat cazul în legătură cu expirarea termenul de prescripție.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 15 martie 2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău prin decizia din 31 octombrie 2013 a fost încetat procesul contravențional din lipsa faptului contravenției.

În privința lui Tulba Nicolai procesul contravențional a fost încetat pe motivul inexistenței faptului contravenției și reprezintă un caz de reabilitare.

Prima instanță eronat a concluzionat că lipsesc temeiuri pentru antrenarea răspunderii statului pentru prejudiciul adus în cazul în care reclamantul nu a fost supus ilegal arestului contravențional și nu i s-a aplicat amendă contravențională de către instanța de judecată.

Abaterea contravențională imputată lui Tulba Nicolai este prin natura sa „cauză penală” din punct de vedere al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, deoarece este posibilă aplicarea unei sancțiuni care datorită naturii sale și gradului de severitate ține de domeniul penal.

Tulba Nicolai este în drept de a solicita repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile organului de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor de judecată în temeiul art. 6 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor de judecată și art. 383 Codul contravențional.

În cauza contravențională Tulba Nicolai a suportat prejudicii materiale pentru staționarea automobilului la parcare forțată, pentru serviciile de asistență juridică, pentru efectuarea expertizei și cheltuieli de transport care urmează a fi recuperate de la bugetul de stat.

Prin procura din 05 august 2015 Constantin Cachița a fost împuternicit de Ministerul Justiției să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească (f.d.108).

La 15 aprilie 2016 reprezentantul Constantin Cachița a declarat în interesele Ministerului Justiției recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Constantin Cachița a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Instanța de apel eronat a interpretat normele de drept material în ceea ce privește repararea prejudiciului moral.

Repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile organului de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor de judecată apare în cazurile stabilite prin dispoziția art. 6 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor de judecată, iar pretențiile lui Tulba Nicolai nu cad sub incidența acestei legi.

Răspunderea contravențională decurge din săvârșirea unei fapte ilicite care naște dreptul statului de a aplica sancțiunea prevăzută de norma juridică încălcată și obligația făptuitorului de a suporta consecințele faptei comise.

Nicolai Tulba nu a fost supus ilegal arestului contravențional, reținerii contravenționale ilegale, nu s-a aplicat ilegal amenda contravențională de către instanța de judecată și nu este în drept de a solicita încasarea prejudiciului suportat din contul bugetului de stat.

A mai invocat deciziile Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-1246/14 din 14 mai 2014 și Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 pe litigii similare, în care instanța de recurs a constatat că nu orice acțiune ilicită a organelor de anchetă și judecată atrage răspunderea statului.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Prin scrisoarea de însoțire nedată Curtea de Apel Chișinău a expedit în adresa părților copia deciziei din 25 noiembrie 2015 (f.d. 98).

La cererea de recurs reprezentantul Cachița Constantin a anexat copia scrisorii de expediere a copieii deciziei din 25 noiembrie 2015, prin care confirmă că Ministerul Justiției a primit-o la 16 februarie 2016 (f.d. 107).

Prin urmare, recursul declarat de reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției la 15 aprilie 2016 este depus în termen.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției în cererea de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu a invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan